

עין משפט ונר מצוה

בז א מיי פייז מל' ארשז הלכה יא סגנ עשין מח טושיע' ארשיע סימן ז עסיף ח וסימן ק עסיף ג: בז ג מיי פייז מל' מין מעון הלכה טו ושיין כהנא ונחמ' סגנ עשין סו טושיע' ח'מ סימן שגנ עשי' ז:

בז ד מיי' טס פייז הלכה ז סגנ עשין סט טושיע' ח'מ סימן ח'מ עסיף ז בזב א מיי' טס הלכה ו טושיע' טס עסיף ח: ז ד ח מיי' טס הלכה ו עי' כהנא ונחמ' טושיע' טס עסיף ט: ז ט מיי' טס הלכה ה טושיע' טס עשי' ו:

מוסף רש"י

כתב לראשון. שטר מכר על שדה אמת. ולא חתמה ה' על הודות כלואו מכר. ומכר שטר אמר ללוקח שני על גבי אברה אמת וחממה לו. אברה כתובתה. אל חס אין בני חורין. שטר הראשון אמר הנחמי לך מקום לגבות הימנו לשלם. (כתובות זא.). יכולת היא שתאמר נחת רוח עשיתי לבעלי. מן שני מנכר (שם). עד שיקבל עליו בעל הבית לשמור. ועל ויבט ויטור לך קאמר ליה (ב"ב זא.). שטר מדיני אדם. לשלם. ורבינו בדיני שמים. פועות לשלם לרשעים שמכרין להפסיד את ישראל (גיטין זא.). לא שטר. והשולח הנשיה פד חרש שוטה אדם. דפסור מדיני אדם (עירובין זש.). אלא כשמסר לו גהלת וליבה. השרה. ולא דמי לשרי. דשרי מומין לזיק אבל ה' דגלות חרש עבד ליה לזיק (עירובין זב.). מעשי קא גרמו לו. מומין היקין וזיז כשורי (שם). גירושת נחמי (שם). לר' (היריקא) מנכר היקין לל שיהא מומתם על שדה זו וכן משמע לשון חממה כלומר שנתרנית במקח ולא מחמה זו ור' אלעזר משניין פי' דטעמא דרז התם דנשטר קונה משוס דס"ל אחריות טעות קוסר הוא וזיז כאליו קבל עליה אחריות אבל חס פירש בלא אחריות לא קנה אפי' בשטר^י ושמאל דלמר עד שמכתבו לו אחריות משוס דקסבר אחריות לאו טעות פלגיז דכתיב פס"ק דבבא מטיילא (דף יז.) דשמאל קאמר דהדיז דשעבוד לרין לימך ורז נמי אמר התם נמאל שמינו שלו רז אמר יט לו מעות ויש לו שצח ומשמע דפשיטא ליה דאפי' לא פירש לו את השצח קאמר רז דיט לו שצח והיינו משוס דלית ליה דאחריות טעות קוסר הוא: **ופסק ה"כ**ה בר"ש דאמר אב"ה פירות גמורין בו'. פי' ר"ח דמהכל^י פשיטא לן בפרק נערה בכתובות (דף גא. ושם ז) דכל העומד לגזוז כגזוז דמי לענין בעל חזק דלא טריף להו אע"ג דפלוגתא לענין שצחה בפרק הידיין (שעויות דף מג. ושם ז) בענדים העומדים ליצר אי ככצורות דמיין אי לא: **הבגד**יש בתוך שדה חבריו וכו'. א'אטריך למימניא או למסממא דלא כרזי או לאשמועינן דאפילו רזי מודה בזה כדמפרש בגמרא:

לבתה הרוח בולן פטורין.

[עירין]: האי דקין כופרא מאי משלם. א"ל דמי כופרא. והא הוה תמרי א"ל דמי תמרי. והא לאו תמרי שקל. פי' כל זמן שהפירין ולא נגמר בקרא כופרי. ופסק הלכתא כרבי שמעון דאמר אכלה פירות גמורין בו'. מי דחובה פשיטא לן בפרק גירות בכתובות (א. דכל העומד לגזוז כגזוז דמי לענין בעל חזק דלא טריף להו. אע"ג דפלוגתא לענין שבוטה בפרק שבוטות הידיין (שבוטות מג. א) בענדים העומדים ליצר אי ככצורות דמיין אי לא. אוקמה ר' יוחנן [אפילין] מסר

גמ:

הוה סיים מסאני אוכמי. משמע שלא היו רגילין^א כמנעלים

שחורין^ב וכן משמע בסדר תעניות אלו (תענית כב. ושם)

דקאמר דהכי אמא הוא גברא דסיים מסאני אוכמי ולא רמי חוטי

כדי שלא יכירו זו שהוא יהודי ומימה דבפ"ק דביצה (דף קי. ושם) מן אין משלחין מנעל לכן צייט' מפני

שלרין ציגת הגיר להשחירו משמע שלא היו נועלים אלא שחור ואומר ר"ת דהמנעל ודאי היה שחור אבל הרלועות היו לגבות^א ומסאני אוכמי דהכל ומסכת תענית היינו המנעל והרלועות הכל היה שחור [א] והיינו דלמרנין בפרק זן סורר (פסהדרין דף עד: ושם)^א בשעת השמד אפי' לשנויי ערקתא דמסאני אסור שהרלועות היו משונות משל נכרים ואצילות דאליעזר היה כזה שהיה לבוש שמורים ומתכסה שמורים והיה רוצה שאפי' הרלועות יהיו שמורים שלא יהא עליו כלל ד' לבגותי מפני חיבתה של ירושלים:

כתב לראשון ולא חתמה לו בו'.

בסוף מי שהיה נשוי (כתובות דף גא. ושם)^א מפרש רז אשי דאפילו ר"מ לא קאמר אלא בשני לקוחות דאס אימא דנחת רוח עבדה מקמא אצני לה למעמד אבל בלוקח אחד אפילו ר"מ מודה^א וא"ת דכפ' הניזקין (גיטין נה. ושם ז) גבי לוקח מן האיס ויטור ולקח מן האשה מקחו בעל אמר רז לא שנו אלא דא"ל לך חזק וקני אבל בשטר קנה ולקח מן האיס וחזר ולקח מהאשה קאי מן האיס אבל חממה לו^א ואורי' שיש לחלק בין כחזה בשטר עצמו של בעל לבכזה שטר בפני עצמו^א ועוד אומר ר"י דאפילו בשטר של בעל איירי התם אלא שכתבה שהיא עצמה מכרה ללקוחות אבל חממה לו דהכל היינו שמחלה שעבד כתובתה שיש לה על שדה זו וכן משמע לשון חממה כלומר שנתרנית במקח ולא מחמה זו ור' אלעזר משניין פי' דטעמא דרז התם דנשטר קונה משוס דס"ל אחריות טעות קוסר הוא וזיז כאליו קבל עליה אחריות אבל חס פירש

בלא אחריות לא קנה אפי' בשטר^י ושמאל דלמר עד שמכתבו לו אחריות משוס דקסבר אחריות לאו טעות פלגיז דכתיב פס"ק דבבא מטיילא (דף יז.) דשמאל קאמר דהדיז דשעבוד לרין לימך ורז נמי אמר התם נמאל שמינו שלו רז אמר יט לו מעות ויש לו שצח ומשמע דפשיטא ליה דאפי' לא פירש לו את השצח קאמר רז דיט לו שצח והיינו משוס דלית ליה דאחריות טעות קוסר הוא: **ופסק ה"כ**ה בר"ש דאמר אב"ה פירות גמורין בו'. פי' ר"ח דמהכל^י פשיטא לן בפרק נערה בכתובות (דף גא. ושם ז) דכל העומד לגזוז כגזוז דמי לענין בעל חזק דלא טריף להו אע"ג דפלוגתא לענין שצחה בפרק הידיין (שעויות דף מג. ושם ז) בענדים העומדים ליצר אי ככצורות דמיין אי לא: **הבגד**יש בתוך שדה חבריו וכו'. א'אטריך למימניא או למסממא דלא כרזי או לאשמועינן דאפילו רזי מודה בזה כדמפרש בגמרא:

לבתה הרוח בולן פטורין. פרי' דכרות מנזיה איירי כדמשמע בגמ' דקתם ליצוי דרות מיירי כרות מנזיה מדפריך עלה דכרייתא וליהוי כזורה ורות מסייעמו ואי כרות שאין מנזיה הא לא היה ליה לאסוקי אדעתיה^א וא"ת כיון דמתלכזה כרות מנזיה יתמיזי האחרון של הנחת עטים א' [ואורן] דככל דוכתי אשכתן שמתמיזי לענין אש כשיכול לזיק כרות מנזיה כגון אצנו וסכינו ומשאו שניתן ברשש גזו ונפלו כרות מנזיה והזיקו וכופף קמת חזירו בפני הדליקה דמטיא ליה כרות מנזיה ואין לחלק משוס דבהנהו אין מחוסר אלא הולכת האש בעלמא ע"י רוח מנזיה^א אבל כאן מחוסר ליצוי ואין שם אש עליו ולא קרינא ציה המבעיר את הבערה^א דהא בפ"ק (דף ט.) אמר גהלת כמה דשביק ליה מעמיא עמיא ואולא אע"פ שמתנגדת בטלולו מעמיא עמיא ואולא הא אם דרכה להתלבות ע"י נדנדוד של חרש המתלבלה היה המוסר לו חייב^א הכא נמי יהיה האחרון חייב אע"פ שמוסר ליצוי וי"ל דלגבות הרות דמתני' קאי אכא אחר וליצה דהשטא הוי ליצה וליצפה הרות ככרייתא דגמ'^א וכן משמע ליסגא דכוין^א ובאין בליצויו כדי לגבות ולא כרות בפני עצמו כדי לגבות כמו שאפרש בגמ' ובחסנ דחק לפרש דליצתו הרות היינו ליצה וליצמו הרות אלא נראה לפרש דליצמו היינו שליצתו הרות בפני עצמה כרות שאין מנזיה וליצה וליצמו הרות בגמ' צין מנזיה צין אין מנזיה וכגון שקודם ליצוי כזר בל הרות שליצמו לבסוף אחיז רוח שהיה דמאחר שבל כזר כך לי שאינו מנזיה כמנזיה וכן משמע מתוך מילוינו של רבא שמיך כגון שליצה כרות מנזיה וליצמו הרות כרות שאינה מנזיה מכלל דמעיקרא ס"ד שמעיקרא בל הרות שלכסף ליצה וכן משמע צירושלמי דמתניתין איירי כרות שאינה מנזיה דגרסינן התם ליצמו הרות כולן פטורין ממן אמרינן כרות של אנוסים אבל כרות שהעולם מתנהג בו חייב ר' יוחנן ור"ל תרויהו אמרי אפי' כרות שהעולם מתנהג בו שפעמים הוא בל ופעמים אין בל^א:

[השולא את] הבעירה ביד חרש שוטה וקטן פטור מדיני אדם וחייב בדיני שמים. מאי טעמא בבתא דחרש גרים ולא מיחייב עד דמסר ליה גזנ'ואוא [אן

הכונס פרק ששי בבא קמא

מסאני אוכמי. מנהג אצלם: **כופרא.** כתמרים ככוסך בענדים: **דמי כופרא.** אינו כלום לימכר עכשיו: **והא הוו סמרי.** לאחר זמן: **בששים.** עם הקרקע דהכל בכלל שהקונה קרקע בפירומיה נותן עיניו קצת כשצח של אחר זמן: **דן רב.** מעשה עבד: **פסק הלכסא.** כלומר לימד לתלמידים

שהלכה כר"ש הלכה פסוקה לדורות: **לא חסמה לו.** שדה המיוחדת לכתובה: **אצדה כסופסה.** ולא מלית לומר נחת רוח עשיתי לבעלי דא"כ היה לה למעמד לראשון אלא ודאי גמרה ומקניא: **נער צי דרי.** שומר הגרנות שמנהגן היה לעשות כל צני הנקעה כגורן אחד זה גדישו זה גדישו וממנין שומר וצהיאי אפי' רזי מודה: **במתני' המציא אס העצים חייב.** דאי לאו אחרון קמא לא עבד מדי: **גב' זכסא.** זכס טעני"ש: **גווא.** קוּאִיס: כלתא

אמר כוותיך אמר להו הא שמואל חי ובית דינו קיים שדרו קמיה דשמואל אמר להו שפיר קאמר לכו בששים ושבקהו: ר"ש אומר אכלה פירות גמורים בו': מ"ט הא דאמר רחמנא יובער בשדה אחר^א מלכמד ששמין על גב השדה ה"מ מדי דצריך לשדה הני כיון דלא צריכי לשדה בעינייהו בעי שלומי אמר בר חייא א"ר ירמיה בר אבא דן רב כר"מ ופסק הלכתא בר"ש דן רב כר"מ דתניא^א כתב לראשון ולא חתמה לו לשני וחתמה לו אברה כתובתה דברי ר"מ רבי יהודה אומר יכולת היא שתאמר נחת רוח עשיתי לבעלי אתם מה לכם עלי' ופסק הלכתא כר"ש כי הא דתנן ר"ש אומר אכלה פירות גמורין משלמת פירות גמורין אם סאה סאה אם סאתים סאתים: **במתני'** יהמגדיש בתוך שדה חבריו שלא ברשות ואכלתן בהמתו של בעל השדה פטור ואם חזוקה בהן בעל הגדיש חייב ואם הגדיש ברשות בעל השדה חייב: **גב' לימא** תנן דלא כרבי דאי כרבי^א האמר עד שיקבל עליו בעל הבית לשמור אמר רב פפא הכא^א רבנאי בי דרי עסקינן דכיון דא"ל עייל וגדיש עייל ואנמר לך הוא: **במתני'** והשולא את הבערה ביד חרש שוטה וקטן פטור מדיני אדם וחייב בדיני שמים י"שלה ביד פקח הפקח חייב י'אחד הביא את האור ואחד הביא את העצים המביא את העצים חייב י'אחד הביא את העצים ואחד הביא את האור המביא את האור חייב י"בא אחר וליבה המלכה חייב ליבתה הרוח כולן פטורין: **גב' א**אמר ר"ל משמיה דחזקיה בלא שנו אלא שמסר לו גהלת וליבה אבל מסר לו שלהבת חייב מ"ט מעשיו קא גרמו לו ורבי יוחנן אמר אפילו מסר לו שלהבת פטור מ"ט צבתא דחרש גרמה לו ולא מחייב עד שימסור לו גוואא סלתא

מסורת הש"ס

א [לעיל נח:]. ב [לעיל נח:]. ג [לעיל נח:]. ד [לעיל נח:]. ה [לעיל נח:]. ו [לעיל נח:]. ז [לעיל נח:]. ח [לעיל נח:]. ט [לעיל נח:]. י [לעיל נח:]. יא [לעיל נח:]. יב [לעיל נח:]. יג [לעיל נח:]. יד [לעיל נח:]. יו [לעיל נח:]. יז [לעיל נח:]. יח [לעיל נח:]. יט [לעיל נח:]. כ [לעיל נח:]. כא [לעיל נח:]. כב [לעיל נח:]. כג [לעיל נח:]. כד [לעיל נח:]. כה [לעיל נח:]. כו [לעיל נח:]. כז [לעיל נח:]. כח [לעיל נח:]. כט [לעיל נח:]. לו [לעיל נח:]. לז [לעיל נח:]. לט [לעיל נח:]. מ [לעיל נח:]. מא [לעיל נח:]. מב [לעיל נח:]. מו [לעיל נח:]. מז [לעיל נח:]. מח [לעיל נח:]. מט [לעיל נח:]. נ [לעיל נח:]. נא [לעיל נח:]. נב [לעיל נח:]. נד [לעיל נח:]. נה [לעיל נח:]. נו [לעיל נח:]. נז [לעיל נח:]. נח [לעיל נח:]. נט [לעיל נח:]. ס [לעיל נח:]. סא [לעיל נח:]. סב [לעיל נח:]. סג [לעיל נח:]. סד [לעיל נח:]. סו [לעיל נח:]. סא [לעיל נח:]. סב [לעיל נח:]. סג [לעיל נח:]. סד [לעיל נח:]. סו [לעיל נח:]. סז [לעיל נח:]. סח [לעיל נח:]. סט [לעיל נח:]. ע [לעיל נח:]. עא [לעיל נח:]. עב [לעיל נח:]. עג [לעיל נח:]. עד [לעיל נח:]. עה [לעיל נח:]. עו [לעיל נח:]. עז [לעיל נח:]. עח [לעיל נח:]. עט [לעיל נח:]. פ [לעיל נח:]. פא [לעיל נח:]. פב [לעיל נח:]. פג [לעיל נח:]. פד [לעיל נח:]. פו [לעיל נח:]. פז [לעיל נח:]. פח [לעיל נח:]. פט [לעיל נח:]. ק [לעיל נח:]. קא [לעיל נח:]. קב [לעיל נח:]. קג [לעיל נח:]. קד [לעיל נח:]. קו [לעיל נח:]. קז [לעיל נח:]. קח [לעיל נח:]. קט [לעיל נח:]. קי [לעיל נח:]. קכ [לעיל נח:]. קכא [לעיל נח:]. קכב [לעיל נח:]. קכג [לעיל נח:]. קכד [לעיל נח:]. קכה [לעיל נח:]. קכו [לעיל נח:]. קכז [לעיל נח:]. קכח [לעיל נח:]. קכט [לעיל נח:]. קל [לעיל נח:]. קלא [לעיל נח:]. קלב [לעיל נח:]. קלג [לעיל נח:]. קלד [לעיל נח:]. קלו [לעיל נח:]. קלז [לעיל נח:]. קלח [לעיל נח:]. קלט [לעיל נח:]. קמ [לעיל נח:]. קמא [לעיל נח:]. קמב [לעיל נח:]. קמג [לעיל נח:]. קמד [לעיל נח:]. קמו [לעיל נח:]. קמז [לעיל נח:]. קמח [לעיל נח:]. קמט [לעיל נח:]. קנ [לעיל נח:]. קנא [לעיל נח:]. קנב [לעיל נח:]. קנג [לעיל נח:]. קנד [לעיל נח:]. קנו [לעיל נח:]. קנז [לעיל נח:]. קנח [לעיל נח:]. קנט [לעיל נח:]. קס [לעיל נח:]. קסא [לעיל נח:]. קסב [לעיל נח:]. קסג [לעיל נח:]. קסד [לעיל נח:]. קסו [לעיל נח:]. קסז [לעיל נח:]. קסח [לעיל נח:]. קסט [לעיל נח:]. קע [לעיל נח:]. קעא [לעיל נח:]. קעב [לעיל נח:]. קעג [לעיל נח:]. קעד [לעיל נח:]. קעה [לעיל נח:]. קעו [לעיל נח:]. קעז [לעיל נח:]. קעח [לעיל נח:]. קעט [לעיל נח:]. קפ [לעיל נח:]. קפא [לעיל נח:]. קפב [לעיל נח:]. קפג [לעיל נח:]. קפד [לעיל נח:]. קפו [לעיל נח:]. קפז [לעיל נח:]. קפח [לעיל נח:]. קפט [לעיל נח:]. קץ [לעיל נח:]. קצא [לעיל נח:]. קצב [לעיל נח:]. קצג [לעיל נח:]. קצד [לעיל נח:]. קצו [לעיל נח:]. קצז [לעיל נח:]. קצח [לעיל נח:]. קצט [לעיל נח:]. ר [לעיל נח:]. רא [לעיל נח:]. רב [לעיל נח:]. רג [לעיל נח:]. רד [לעיל נח:]. רה [לעיל נח:]. רו [לעיל נח:]. רז [לעיל נח:]. רח [לעיל נח:]. רט [לעיל נח:]. רי [לעיל נח:]. ריא [לעיל נח:]. ריב [לעיל נח:]. ריג [לעיל נח:]. ריד [לעיל נח:]. ריו [לעיל נח:]. ריז [לעיל נח:]. ריח [לעיל נח:]. ריט [לעיל נח:]. ריז [לעיל נח:]. ריח [לעיל נח:]. ריט [לעיל נח:]. רכ [לעיל נח:]. רכא [לעיל נח:]. רכב [לעיל נח:]. רכג [לעיל נח:]. רכד [לעיל נח:]. רכו [לעיל נח:]. רכז [לעיל נח:]. רכח [לעיל נח:]. רכט [לעיל נח:]. רל [לעיל נח:]. רלא [לעיל נח:]. רלב [לעיל נח:]. רלג [לעיל נח:]. רלד [לעיל נח:]. רלו [לעיל נח:]. רלז [לעיל נח:]. רלח [לעיל נח:]. רלט [לעיל נח:]. רמ [לעיל נח:]. רמא [לעיל נח:]. רמב [לעיל נח:]. רמג [לעיל נח:]. רמד [לעיל נח:]. רמו [לעיל נח:]. רמז [לעיל נח:]. רמח [לעיל נח:]. רמט [לעיל נח:]. רנ [לעיל נח:]. רנא [לעיל נח:]. רנב [לעיל נח:]. רנג [לעיל נח:]. רנד [לעיל נח:]. רנו [לעיל נח:]. רנז [לעיל נח:]. רנח [לעיל נח:]. רנט [לעיל נח:]. רס [לעיל נח:]. רסא [לעיל נח:]. רסב [לעיל נח:]. רסג [לעיל נח:]. רסד [לעיל נח:]. רסו [לעיל נח:]. רסז [לעיל נח:]. רסח [לעיל נח:]. רסט [לעיל נח:]. רע [לעיל נח:]. רעא [לעיל נח:]. רעב [לעיל נח:]. רעג [לעיל נח:]. רעד [לעיל נח:]. רעה [לעיל נח:]. רעו [לעיל נח:]. רעז [לעיל נח:]. רעח [לעיל נח:]. רעט [לעיל נח:]. רפ [לעיל נח:]. רפא [לעיל נח:]. רפב [לעיל נח:]. רפג [לעיל נח:]. רפד [לעיל נח:]. רפו [לעיל נח:]. רפז [לעיל נח:]. רפח [לעיל נח:]. רפט [לעיל נח:]. רץ [לעיל נח:]. רצא [לעיל נח:]. רצב [לעיל נח:]. רצג [לעיל נח:]. רצד [לעיל נח:]. רצו [לעיל נח:]. רצז [לעיל נח:]. רצח [לעיל נח:]. רצט [לעיל נח:]. ש [לעיל נח:]. שא [לעיל נח:]. שב [לעיל נח:]. שג [לעיל נח:]. שד [לעיל נח:]. שו [לעיל נח:]. שז [לעיל נח:]. שח [לעיל נח:]. שט [לעיל נח:]. שי [לעיל נח:]. שיא [לעיל נח:]. שיב [לעיל נח:]. שיג [לעיל נח:]. שיד [לעיל נח:]. שיו [לעיל נח:]. שיז [לעיל נח:]. שיח [לעיל נח:]. שיט [לעיל נח:]. שכ [לעיל נח:]. שכא [לעיל נח:]. שכב [לעיל נח:]. שכג [לעיל נח:]. שכד [לעיל נח:]. שכו [לעיל נח:]. שכז [לעיל נח:]. שכח [לעיל נח:]. שכט [לעיל נח:]. סל [לעיל נח:]. סלא [לעיל נח:]. סלב [לעיל נח:]. סלג [לעיל נח:]. סלד [לעיל נח:]. סלו [לעיל נח:]. סלז [לעיל נח:]. סלח [לעיל נח:]. סלט [לעיל נח:]. סמ [לעיל נח:]. סמא [לעיל נח:]. סמב [לעיל נח:]. סמג [לעיל נח:]. סמד [לעיל נח:]. סמו [לעיל נח:]. סמז [לעיל נח:]. סמח [לעיל נח:]. סמט [לעיל נח:]. סנ [לעיל נח:]. סנא [לעיל נח:]. סנב [לעיל נח:]. סנג [לעיל נח:]. סנד [לעיל נח:]. סנו [לעיל נח:]. סנז [לעיל נח:]. סנח [לעיל נח:]. סנט [לעיל נח:]. סס [לעיל נח:]. ססא [לעיל נח:]. ססב [לעיל נח:]. ססג [לעיל נח:]. ססד [לעיל נח:]. ססו [לעיל נח:]. ססז [לעיל נח:]. ססח [לעיל נח:]. ססט [לעיל נח:]. סע [לעיל נח:]. סעא [לעיל נח:]. סעב [לעיל נח:]. סעג [לעיל נח:]. סעד [לעיל נח:]. סעה [לעיל נח:]. סעו [לעיל נח:]. סעז [לעיל נח:]. סעח [לעיל נח:]. סעט [לעיל נח:]. ספ [לעיל נח:]. ספא [לעיל נח:]. ספב [לעיל נח:]. ספג [לעיל נח:]. ספד [לעיל נח:]. ספו [לעיל נח:]. ספז [לעיל נח:]. ספח [לעיל נח:]. ספט [לעיל נח:]. סץ [לעיל נח:]. סצא [לעיל נח:]. סצב [לעיל נח:]. סצג [לעיל נח:]. סצד [לעיל נח:]. סצו [לעיל נח:]. סצז [לעיל נח:]. סצח [לעיל נח:]. סצט [לעיל נח:]. ט [לעיל נח:]. טא [לעיל נח:]. טב [לעיל נח:]. טג [לעיל נח:]. טד [לעיל נח:]. טה [לעיל נח:]. טו [לעיל נח:]. טז [לעיל נח:]. טח [לעיל נח:]. טט [לעיל נח:]. י [לעיל נח:]. יא [לעיל נח:]. יב [לעיל נח:]. יג [לעיל נח:]. יד [לעיל נח:]. יו [לעיל נח:]. יז [לעיל נח:]. יח [לעיל נח:]. יט [לעיל נח:]. יי [לעיל נח:]. ייא [לעיל נח:]. ייב [לעיל נח:]. ייג [לעיל נח:]. ייד [לעיל נח:]. ייו [לעיל נח:]. ייז [לעיל נח:]. ייח [לעיל נח:]. ייט [לעיל נח:]. יכ [לעיל נח:]. יכא [לעיל נח:]. יכב [לעיל נח:]. יכג [לעיל נח:]. יכד [לעיל נח:]. יכו [לעיל נח:]. יכז [לעיל נח:]. יכח [לעיל נח:]. יכט [לעיל נח:]. יל [לעיל נח:]. ילא [לעיל נח:]. ילב [לעיל נח:]. ילג [לעיל נח:]. ילד [לעיל נח:]. ילו [לעיל נח:]. ילז [לעיל נח:]. ילח [לעיל נח:]. ילט [לעיל נח:]. ימ [לעיל נח:]. ימא [לעיל נח:]. ימב [לעיל נח:]. ימג [לעיל נח:]. ימד [לעיל נח:]. ימו [לעיל נח:]. ימז [לעיל נח:]. ימח [לעיל נח:]. ימט [לעיל נח:]. ינ [לעיל נח:]. ינא [לעיל נח:]. ינב [לעיל נח:]. ינג [לעיל נח:]. ינד [לעיל נח:]. ינו [לעיל נח:]. ינז [לעיל נח:]. ינח [לעיל נח:]. ינט [לעיל נח:]. יס [לעיל נח:]. יסא [לעיל נח:]. יסב [לעיל נח:]. יסג [לעיל נח:]. יסד [לעיל נח:]. יסו [לעיל נח:]. יסז [לעיל נח:]. יסח [לעיל נח:]. יסט [לעיל נח:]. יע [לעיל נח:]. יעא [לעיל נח:]. יעב [לעיל נח:]. יעג [לעיל נח:]. יעד [לעיל נח:]. יעה [לעיל נח:]. יעו [לעיל נח:]. יעז [לעיל נח:]. יעח [לעיל נח:]. יעט [לעיל נח:]. יפ [לעיל נח:]. יפא [לעיל נח:]. יפב [לעיל נח:]. יפג [לעיל נח:]. יפד [לעיל נח:]. יפו [לעיל נח:]. יפז [לעיל נח:]. יפח [לעיל נח:]. יפט [לעיל נח:]. יץ [לעיל נח:]. יצא [לעיל נח:]. יצב [לעיל נח:]. יצג [לעיל נח:]. יצד [לעיל נח:]. יצו [לעיל נח:]. יצז [לעיל נח:]. יצח [לעיל נח:]. יצט [לעיל נח:]. י [לעיל נח:]. יא [לעיל נח:]. יב [לעיל נח:]. יג [לעיל נח:]. יד [לעיל נח:]. יו [לעיל נח:]. יז [לעיל נח:]. יח [לעיל נח:]. יט [לעיל נח:]. יי [לעיל נח:]. ייא [לעיל נח:]. ייב [לעיל נח:]. ייג [לעיל נח:]. ייד [לעיל נח:]. ייו [לעיל נח:]. ייז [לעיל נח:]. ייח [לעיל נח:]. ייט [לעיל נח:]. יכ [לעיל נח:]. יכא [לעיל נח:]. יכב [לעיל נח:]. יכג [לעיל נח:]. יכד [לעיל נח:]. יכו [לעיל נח:]. יכז [לעיל נח:]. יכח [לעיל נח:]. יכט [לעיל נח:]. יל [לעיל נח:]. ילא [לעיל נח:]. ילב [לעיל נח:]. ילג [לעיל נח:]. ילד [לעיל נח:]. ילו [לעיל נח:]. ילז [לעיל נח:]. ילח [לעיל נח:]. ילט [לעיל נח:]. ימ [לעיל נח:]. ימא [לעיל נח:]. ימב [לעיל נח:]. ימג [לעיל נח:]. ימד [לעיל נח:]. ימו [לעיל נח:]. ימז [לעיל נח:]. ימח [לעיל נח:]. ימט [לעיל נח:]. ינ [לעיל נח:]. ינא [לעיל נח:]. ינב [לעיל נח:]. ינג [לעיל נח:]. ינד [לעיל נח:]. ינו [לעיל נח:]. ינז [לעיל נח:]. ינח [לעיל נח:]. ינט [לעיל נח:]. יס [לעיל נח:]. יסא [לעיל נח:]. יסב [לעיל נח:]. יסג [לעיל נח:]. יסד [לעיל נח:]. יסו [לעיל נח:]. יסז [לעיל נח:]. יסח [לעיל נח:]. יסט [לעיל נח:]. יע [לעיל נח:]. יעא [לעיל נח:]. יעב [לעיל נח:]. יעג [לעיל נח:]. יעד [לעיל נח:]. יעה [לעיל נח:]. יעו [לעיל נח:]. יעז [לעיל נח:]. יעח [לעיל נח:]. יעט [לעיל נח:]. יפ [לעיל נח:]. יפא [לעיל נח:]. יפב [לעיל נח:]. יפג [לעיל נח:]. יפד [לעיל נח:]. יפו [לעיל נח:]. יפז [לעיל נח:]. יפח [לעיל נח:]. יפט [לעיל נח:]. יץ [לעיל נח:]. יצא [לעיל נח:]. יצב [לעיל נח:]. יצג [לעיל נח:]. יצד [לעיל נח:]. יצו [לעיל נח:]. יצז [לעיל נח:]. יצח [לעיל נח:]. יצט [לעיל נח:].

תורה אור השלם
1. בי יבער איש שדה או כרם ושלח את בעידה ובער בשדה אחר מיטב שדרו ומיטב כרמו ושלם:
שמות כב ד

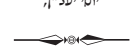
הגהות הגר"א
[א] תוב' ד"ה סוס כו' ויטני דלמדין כו'. יניב אכל היר"ף והכ"ס (בפסחדיקן שם) כתבו על יסבאל היו חמורות וסלסס דרומות:

לעני רש"י
טעני"ש [טנילי"א].
צבח.

מוסף תוס'
א. ישראלים. רשבי'.
ב. דבעליהם משוין משל עכ"רם. תוס' מטהרין עד ע"פ ד"ה אפילו.
ג. דרוקא רצונות המנעל היו משונות משל עכ"רם דשל עכ"רם שחורות ושל ישראל לבנות. תוס' מסבירין שם.
ד. שיכולה לומר נחת רוח עשיתי לבעלי. רשבי'.
ה. אלמא לרב כל שבשטר אפי' לגבי אשה אברה כתובתה. דמקחא קיים. רשבי'. ואי' קשה דרב אדרב. ר"ס.
ו. דהתם כשכתבה לו שטר בפני עצמה דהואיל ויכול להוציא שטר שלה בלא שטר של בעל א' אמרינן נחת רוח וכו'.
ז. תוס' ממונה לא ע"ל דלא מתכח. [יורה] דאין לומר נחת רוח עבדא דלא הוה טרחא ועבדא שטר באני נפשה. והתא מיירי שחתמה בשטר העבד.
ח. וההיא דכתובות (דף קא.) ויהיה דמחובות קיבלה אחריות מיירי.
ט. גיטין נט ע"ל ד"ה אכל.
י. דחשבינן להו כחלושין. תוס' כמנות לא ע"ל ד"ה סוף.
יז. אע"ג ששינוי בפרק הפרה (לעיל מז ע"א) הביטו פירותיו לחצר בבה"ב [וכר] שהיא כיצא במשקנו זו משו. הכא. רשבי'.
י. ואע"ג דרבא מוקי לה (לקמן ז דרבא) ברוח שאינה מצויה, מ"מ לא סלקא דעתך למיפך אי לא דסתם ומני' משמע ברוח מצויה, ומשי' ס"ד לפרושי ברייתא נמי ברוח מצויה. הרי"א מנגמלש בשעמיק.
יא. שכבר נעשה האש מלובה ושם אש עליו ואינו צריך רק להולכת הרוח, דאבטו סכינו ומשאו מצויים להזיק ואינם מחוסרים רק להולכה. ר"ס.
אע"פ שיהיה מחוסרת ליבוי.
י. ומאי דקתני פטור במתניתין מפרש בברייתא. תוס' שאנן בשעמיק.
יז. פטורין ומשמע דכולם קאי אבל תנו דלעיל, מביא עצים ומביא (עץ) [אורן] וליבה, ואי' הוי חזי' פירושה ליבת הרוח

א. ישראלים. רשבי'.
ב. דבעליהם משוין משל עכ"רם. תוס' מטהרין עד ע"פ ד"ה אפילו.
ג. דרוקא רצונות המנעל היו משונות משל עכ"רם דשל עכ"רם שחורות ושל ישראל לבנות. תוס' מסבירין שם.
ד. שיכולה לומר נחת רוח עשיתי לבעלי. רשבי'.
ה. אלמא לרב כל שבשטר אפי' לגבי אשה אברה כתובתה. דמקחא קיים. רשבי'. ואי' קשה דרב אדרב. ר"ס.
ו. דהתם כשכתבה לו שטר בפני עצמה דהואיל ויכול להוציא שטר שלה בלא שטר של בעל א' אמרינן נחת רוח וכו'.
ז. תוס' ממונה לא ע"ל דלא מתכח. [י

^(א) ובי' טו, א) וְנִשְׁלַח בִּי: מִנְּהִי י: מִסִּדְרִין סָבִי: וְנִחַס מִן. כִּימִיתוּ יוֹאֵל: א) וְנִשְׁלַח הֵן לְקַטֵּן סָבִי: ד) וְנִשְׁלַח נָה. וְסָבִי: נִסְמָן: ס) דִּוְיָה אִמְרָה, ו) רִמַּ מִי, ו) שְׁלַח מִי, ס) דִּוְיָה וְקָלָה, ט) גִּיל לִי יוֹסִי יַעֲקֹב.

תורה אור השלם

- וְרָא מִלֵּאךְ י: אֵלָיו בִּלְבַב אִשׁ מִחוּךְ הַסֵּנֶה וְרָא וְהָהּ הַסֵּנֶה בַּעַר בְּאֵשׁ הַסֵּנֶה אֵינָהּ אֶבֶל: שְׁמוֹת ג ב
- בּוֹרָא גִיב שְׁתִּיקִים שְׁלֹמֹה שְׁלֹמֹה לְרִחֹק וּלְקִרְבֹּה אִמְרָה י: וְרָאִיהוּ: יִשְׁעִיהוּ נֹו יט
- כִּי תִצָּא אִשׁ וְקִצְצָהּ קִצְצִים וְגָבַל גִּרְשׁ אוֹ הַקִּצְצָה אוֹ הַשְׂדֵּה שְׁלֹם יִשְׁלֹם הַמְּבַעֵר אֶת הַמְּבַעֵר: שְׁמוֹת כ ה
- וּלְקַחְתָּם אֶגְדֵּת אוֹזֹב וְטַבְלָתָם בְּרִם אִשֶּׁר סָסָף וְהַנְּעֻקָּה אֶל הַמְּשֻׁקָּה וְהָיָה שְׁמֵי הַמּוֹחֹת זֶה אֶת אֶשֶׁר בָּקָה וְאֶת־לֹא תִצָּאוּ אִישׁ מִשְׁפַּחַת בֵּיתוֹ עַד בָּקֶר: שְׁמוֹת יב כב
- וְאִמְרָתָה לְאִדְמַת יִשְׂרָאֵל כִּי אִמְרָ י: וְהָיָה אֵלָיךְ וְהוֹצֵאתִי חֲרִיבֵי מִתְּחַרֵּת וְהִבְרַחְתִּי מִמֶּךָ צִדִּיק וְיִשְׁעִי:
- וְהַצִּדִּיק אֶבֶר וְאֵין אִישׁ שֶׁם עַל לֵב וְאִנְשֵׁי חֲסִד שְׁלֹם וְנָאֻסִים בְּאֵין מִבֵּין כִּי מִפְּנֵי הַרְעָה נָאֻסָּף הַצִּדִּיק: יִשְׁעִיהוּ נֹו ג

גיליון הש"ס
גמ' או מיבעי ליה ללחל.
עין מילין דף פו ע"פ מוס' ד"ה נתלם וי"ע:

- מוסף תוס'**
- נאלי: שיכולה משם אוילך לצאת מעצמה ולהוציא ברוח מצויה.
 - דלא עשה בפני עצמו כדי שתוכל לילך ולהוציא ברוח עצמה. א"ר. ג. הוא היה יכולה לצאת מעצמה.
 - א"ר. ד. הוא לא עזק טעמא, דכ"ש שיהייב, אלא שבמה שליבה הרוח לא סייע הוא כלום, ואפי' אי איבעי ליה לאסוקי אדעתיה שיצטרפו פטור משום האי טעמא. ה"א מנרמיקא בשמימין.
 - בקיצי הוה ליה למימר דהך רוח מיירי ברוח שאניה מצויה, והא דקאמר שליבה ברוח מצויה כ' לרבותא נקטיה.
 - ד[נהוי דחיוב תשלומין לא גמרינן [משבת], לענין החרקה דליחשוב גירי דיליה גמרינן שפיר כיון דגרמא בנזקין אסור. תוס' כ"ב טו ע"א ד"ה אסור. א. לקרקע, שעומד בקומה, שלא נקצר ואינו גדיש. דשכ"ה.

סלחא. עזים דקיס: **גיבס**. כשאדם מדבר מנענע שפתיו ורוע יוצא: **ליוהי כוורה**. דחייב משום מלאכה בשבת אע"פ שהרוח מסייעתו כשהוא מגזיזה התבואה ברחם שקורין פליי"א: **מזד אחר**. דלא אהני איהו: **נגון שליבס ברוח** מנאיה. כשמחמיל ללצות לא

היתה הרוח נושבת בחזקה ולא היה מצעיר בך ונחמה רוח שאניה מנאיה ולצמו דמילתא דלא סליק אדעתא הוה. אכל זורה לענין שבת סגי לה ברוח מנאיה ולהכי איכיון: **זמרה צמורי**. לשון אישמה צמירתא (שבת דף סו.) חמימות. כלומר שלא נפח ממש אלא גנשימה כדרך המחמם בגשימתו את ידיו דאין זה ליציו כלל: **מלאכס מחשכס**. נתקיימה מחשבתו דמחל ליה ברוח מסייעתו: **מרתני' או עפר**. נחמה נירו ונתקלקל: **גמ' דשניא אש** גנייה. אין בני אדם מזדהרין בהן דלעך עומדין הלכך איכא למימר וז' פשע: **אכל גדיס כו'**. דליכא למימר אנוס היה: **נולר**. פלוגמא דרבי יהודה דהאי פירקא (ד' סו.): **כל צעלי קומה**. אף צעלי חיים ואילנות: **נירו**. מריסה שלג מורע. סכסוך שייך בצדנים למיכה כשאר דברים: **הוה אמינא מה ששגדה**. תבואה קאמר קרא ולא קרקע ממש להכי תמצ קמה שדלי' דהשמה אחרני שדה קמה שדלי' דקרקע: **הכי גרסינן כונוי האי נמי לאין דומין**. כלומר להביל חשונים הצדיקים שקודמים לפורענות: **עינזא הוה**. שלא יראו ברעה העמידה לצל דמתיב כו':

כ"י

כתב רחמנא גדיש הוה אמינא גדיש חייב רחמנא משום דהפסד ברובה הוה אבל קוצים דהפסד מועט אימא לא קמה למה לי מה קמה בגלוי אף כל בגלוי ולר' יהודה^א דמחייב אנזקי טמון באש קמה למה לי לרבות כל בעלי קומה ורבנן לרבות כל בעלי קומה מנא אהו נפקא אהו מאו הקמה ורבי יהודה * או מיבעי ליה לחלק ורבנן לחלק מנא אהו נפקא אהו מאו השדה ורבי יהודה^א איירי דכתב רחמנא או הקמה כתב או השדה שדה למה לי לאתווי ילחכה נירו וסכסכה אבניו ולכתוב רחמנא שדה ולא בעי הנך צריכא דאי כתב רחמנא שדה הוה אמינא מה שבשדה אין מידי אחרינא לא בעולם ואינה מתחלת אלא מן הצדיקים תחלה שנאמר כי תצא איש ומצאה קוצים אימתי איש יוצאה בזמן שקוצים מצוין לה ואינה מתחלת אלא מן הצדיקים תחלה שנאמר ונאכל גדיש ואכל גדיש לא נאמר אלא ונאכל גדיש שנאכל גדיש כבר: תאני רב יוסף מאי דכתיב ואתם לא תצאו איש מפתח ביתו עד בקר כיון שניתן רשות למשחית אינו מבחין בין צדיקים לרשעים ולא עוד אלא שמתחיל מן הצדיקים תחלה שנאמר^ב והכרתי ממך צדיק ורשע כבי רב יוסף כולי האי נמי לאין דומין א"ל אביי מיבוחא הוה לגבייהו דכתיב^ב כי מפני הרעה נאסף הצדיק אמר רב יהודה אמר רב לעולם

אס יס בליציו צפני עצמו כדי ללצות חייב ואס לאו פטור אע"פ שצטויע הרוח מלצה דלא נשיבת הרוח לזימור שלו וימטייע על ידה ללצות דלא שכיח שתטטרף נשיבת הרוח עם הזימור לסייעו כי הם מקלקלים זה את זה אע"פ שגנייהס מזד אחד כי הזימור חס והרוח קר:

רב אשי אמר כי אמרינן זורה ורוח מסייעתו הני מיאי^א לענין שבת דמלאכת מחשבת אסרה תורה. וכשגורס לזרות הרוח המסייעתו הוי מלאכת מחשבת ולהכי חייב בגרמא זרייה זו אכל עושה מעשה של זרייה צפני עצמו לא אקרי^א (וזורה) לכן הכא לא מקרי מצעיר אלא גורס והמורה לא חייבה אלא מצעיר ולא הגורס^א (אלא) הצערה ע"י רוח המסייעתו ולהכי חשיבא הא גרמא לענין האס ככל שאר גרמות דקי"ל גרמא בנזקין פטור ומר בר רב אשי דפריך גבי רקתא בלא יחפור (כ"ב דף טו. וספ') מאי שגא מזורה ורוח מסייעתו מני סבר ככז אשי דהכא דהתם לענין חייב הרחקה חשיב גירי דיליה וזריך להרחיק^א ואפי' י' ר' יוסי כמו הרחקת סולם מהסוכן חשיב גירי דיליה לענין הרחקה אע"ג דלא חשיב ליה התם אלא גרמא דפטור מתשלומין מ"מ אסור וזריך להרחיק וגן הויאא מתחת הפטויס דחשיב מניק משום דניחא ליה דתחיל ומכה בכח כל כך שאחר גמר כמו יזיק ברוח מנאיה וכן משני בלא יחפור ולא רלה להעמיד שמכה כל כך בכח עד שמויק בכח אדם לצדו בלא רוח דאס כן לא הוה תני לה גבי מניק דאס אלא גבי מניק דאדם: **והכא גרמא בנזקין**. מתוך כך נראה דאס שנים הביאו עזים ואור וליצו שנים ואין בכל אחד כדי ללצות פטור ומימה הוה: **לרבות ב' בעלי קומה**. כקוטרס פירש כל ב"ח אכל בירושלמי משמע דמרבי אילנות וכל דבר המחובר^א והכי אימתא התם אי מה הגדיש מיוחד שהוא תלוש מן הקרקע אף כל שהוא תלוש מן הקרקע מ"ל או הקמה:

הכונס פרק ששי בבא קמא

ס.

לייבה ולבתה הרוח אם יש בליביו כדי ללבות חייב ואם לאו פטור. בשאין ברוח צפני עצמו כדי ללצות מיירי דאי ששס צו כדי ללצות אפילו כשש בליציו המלצה כדי ללצות למה יתחייב בדלאו איהו נמי היה הולך ומניק אלא ודאי כשאין ברוח כדי ללצות מיירי ולכן כשש בליציו כדי ללצות חייב המלצה כי הוה עשה הכל דהוה ליה כמו זה יכול זה אינו יכול דחשיב אינו יכול מסייע שאין צו

ממש בפרק המנאיע (שבת ד' גז. וספ') ואס אין בליציו כדי ללצות אע"פ שגס ברוח אין כדי ללצות פטור דלא מיחייב משום אשו אלא אס כן עשה כל כך צפני עצמו בלא סייע הרוח או דבר אחר שיכול להזיק ברוח מנאיה אחר גמר המעשה שלו דהכי משמע המצעיר את הצערה שצפני עצמו עשה את הצערה שיכול להזיק ברוח מנאיה^א ולכן כאן פטור^ב בדלאו ליציו לא היתה יכולה להזיק והליציו דהיינו גמר עשייתה^א לא עשה המלצה צפני עצמו ופרין אמאי פטור ליהוי כשעושה הליציו ע"י סייע הרוח כאילו עשהה צפני עצמו כמו לענין שבת דחשיב זורה ורוח מסייעתו כעושה צפני עצמו ומשני אביי הכא צמאי עסקינן כגון שליבס מזד אחד שצענין זה אין דרך הרוח לסייעו ולכן כי תמנין שנתמיע בליציו הרוח פטור דלא הוה ליה לאסוקי אדעתיה שילטרף ליציו הרוח עם ליציו דלא שכיח שילטרפו ולא הוי' להוסיך צכן יומר מצרות שאין מנאיה כן פרי' ועוד יס לפרש כגון שליבס מזד אחד שאין בליציו ללצות כל המדורה ולא ברוח אלא דל אחד דמדורה ליבס הוה ודל אחר ליבס הרוח ואס לא היתה המדורה מתלצה כי אס מזד אחד היה הולך וככה מחמת שהוא מועט וממחת שהאשות מתחברות יחד מתגדלת האש ומוקת ולא דמי השמא לזורה ורוח מסייעתו דמה שליבס לא סייע הרוח כלום^א:

רבא אמר כגון שליבס ברוח מצויה וליבתה הרוח ברוח שאין מצויה. והו"פ אס יס בליציו כדי ללצות עם רוח מנאיה חייב דחשיב כאילו עושה הכל צפני עצמו ואס לאו שאין בליציו כדאי רוח מנאיה כדי ללצות אלא ע"י רוח שאין מנאיה שסייעתו נעשה המלצה פטור דברוח שאניה מנאיה לא הוה ליה לאסוקי אדעתיה: **רב' זירא אמר** כגון דצמרה צמורי. לא נפח צאור כעין נשיבת הרוח אלא חוס הכל פיו הוילא על האור ללצותו והכי קאמר

הוה ליה לאסוקי אדעתיה שתטטרף נשיבת הרוח עם הזימור לסייעו כי הם מקלקלים זה את זה אע"פ שגנייהס מזד אחד כי הזימור חס והרוח קר:

רב אשי אמר כי אמרינן זורה ורוח מסייעתו הני מיאי^א לענין שבת דמלאכת מחשבת אסרה תורה. וכשגורס לזרות הרוח המסייעתו הוי מלאכת מחשבת ולהכי חייב בגרמא זרייה זו אכל עושה מעשה של זרייה צפני עצמו לא אקרי^א (וזורה) לכן הכא לא מקרי מצעיר אלא גורס והמורה לא חייבה אלא מצעיר ולא הגורס^א (אלא) הצערה ע"י רוח המסייעתו ולהכי חשיבא הא גרמא לענין האס ככל שאר גרמות דקי"ל גרמא בנזקין פטור ומר בר רב אשי דפריך גבי רקתא בלא יחפור (כ"ב דף טו. וספ') מאי שגא מזורה ורוח מסייעתו מני סבר ככז אשי דהכא דהתם לענין חייב הרחקה חשיב גירי דיליה וזריך להרחיק^א ואפי' י' ר' יוסי כמו הרחקת סולם מהסוכן חשיב גירי דיליה לענין הרחקה אע"ג דלא חשיב ליה התם אלא גרמא דפטור מתשלומין מ"מ אסור וזריך להרחיק וגן הויאא מתחת הפטויס דחשיב מניק משום דניחא ליה דתחיל ומכה בכח כל כך שאחר גמר כמו יזיק ברוח מנאיה וכן משני בלא יחפור ולא רלה להעמיד שמכה כל כך בכח עד שמויק בכח אדם לצדו בלא רוח דאס כן לא הוה תני לה גבי מניק דאס אלא גבי מניק דאדם: **והכא גרמא בנזקין**. מתוך כך נראה דאס שנים הביאו עזים ואור וליצו שנים ואין בכל אחד כדי ללצות פטור ומימה הוה: **לרבות ב' בעלי קומה**. כקוטרס פירש כל ב"ח אכל בירושלמי משמע דמרבי אילנות וכל דבר המחובר^א והכי אימתא התם אי מה הגדיש מיוחד שהוא תלוש מן הקרקע אף כל שהוא תלוש מן הקרקע מ"ל או הקמה:

גב א מיי' פירד מהל' מניק מתוך הלכה ז ועין בהשגות ובמ"מ סמך עשין סו טושיע ח"מ סמך מוח ספקי ט ועין שס בגמ' זכ"י:

ב [רב אלפס במקומו ועוד כ"ב צ"ד פ"ד קסן]:
ג ג ד מיי' שס הל' ח טושיע שס ספקי ב:

לעני רש"י

פלייא"א [פליא"א]. יעה.

מוסף רש"י

סלחא. עזים קטועס דקיס. דהאי ודאי טושע הוה (וע"ל כב.). דמלאכת מחשבת אסרה תורה. שנתמיה פרשה שבת למלאכת הששקן ניוקלס והתם מלאכת משנת מכיז [ב"ב צ"ג]. שהעושה אומה מתקנין למלאכה מנאיה אלא שגג בשבת וזו מומתת ששללס זו מומתת [ובש"ס טו. ובעי"ז חגיגה ג']. שחשכ לעשות זאת [והדרין טב]. שחשכ ומתקנין למלאכה זו ענמה [ב"ר יו"ט].

רבינו חננאל

סילחא או שראנא דההוא גרמי מעשה דידיה קא רמי וקיימא לן דהכי ואנן על גב דריש לקיש] משמיה דחזקוני דהוה רביה דר' יוחנן [ושבת קיב. ב] פליגי עליה כיון דבהריב לא אןכשומין פלוגתיהו לא דחיין לר' יוחנן. [בא] אחד וגיבה המנבה חייב מאן דתאני ליןבה לא מישתבש דכתי' בליתא ש לא ונאן דתאני גיבה לא משתבש דכתי' בורא גיב [שפתיים. הרווייה חדא טעמא גינה... [ענין]: פ"י גואא, עצים יבישים. סילחא, עצים קטנים. שראנא. נר. [ענין]: ד' יורא אמר דצמרא צמורי. פ"י חטמא חמומי שרא נשך בשפתיו אלא פער פיר ונשך מן הגזרן דהיינו רוח חס לייכין אינו דומה לוורה ורוח מסייעתו. פ"א שלא היה מלבה בכל כחו אלא מנשב ע"ג האור, וליבתה הרוח.

